

1,289, 16. वेग° 2,111, 4. अर्थवृष्टिनियहकृत् VARĀH. BH. S. 6, 10. हिम-
नियहै: RAGH. 9, 25. एष राज्ञः परा धर्मो क्षार्तानामार्तिनियहः BHĀG. P.
4, 17, 11. व्याधि° das Einhalten einer Krankheit SUÇR. 2, 219, 8. 1, 4,
13. नियह = चिकित्सा RĪGĀN. im ÇKDr. — d) Niederdrückung, Zu-
fügung eines Leides, Züchtigung, Bestrafung; Gegens. α) अनुग्रह AK.
3, 3, 18. H. 1808. MBH. 1, 238. 3, 11303. R. 4, 16, 25. 6, 5, 5. RAGH. 11, 90.
PAÑKĀT. 29, 8. PRAB. 99, 17. β) प्रग्रह MBH. 3, 11306. 11313. 13, 4108. HA-
RIV. 4882. γ) संग्रह M. 8, 311. MBH. 5, 968. BHĀG. P. 7, 2, 39. δ) परिग्रह
KĀM. NĪTIS. 13, 49. e) प्रसाद PAÑKĀT. 24, 10. ζ) त्राण R. 4, 61, 55. η) पूजा
PRAB. 99, 7. θ) पालन VET. in LA. 27, 9. — इष्टनियहो दण्डः SĀH. D.
37, 2. सामदानविधिर्नियहः (also = दण्ड) RAGH. 11, 55. परमं यत्मा-
तिष्ठेत्स्तेनानां नियहे नृपः M. 8, 302. 343. 387. दैविके नास्ति नियहः (=
दण्डः) 409. MBH. 1, 2238. 7415. 2, 2108. 5, 7530. HARIV. 3647. 6432. R.
1, 57, 1. 2, 78, 3. 3, 42, 26. RAGH. 12, 52. 63. 15, 6. KUMĀRAS. 5, 53. KATHĀS.
15, 51. ततस्तस्याविनीतस्य पदच्छेदेन नियहम्। कर्तुं गोपालरत्नेन वय-
माज्ञापिताः 18, 36. बध° 22, 72. 26, 97. 240. PAÑKĀT. 37, 5. 38, 11. 41, 25.
172, 3. HIT. II, 137. AMAR. 34. BHĀG. P. 6, 13, 9. RĪGĀ - TAB. 4, 112. 277.
280. 281. — e) Zurechtweisung, Tadel; = भर्त्सन H. an. MED. स्वमता-
त्प्रच्यावनमपनयो नियहः P. 8, 2, 94, Sch. — f) im Njāja ein Versehen
im Beweise, Beweisfehler COLEBR. Misc. Ess. I, 294. Ungehörigkeit MÜL-
LER in Z. d. d. m. G. 6, 4, 6 (MADHUS. in Ind. St. 4, 18, 4 v. u.). (न्ययैः)
सच्छलज्जातिनियहमयैः PRAB. 111, 9. — 2) Handgriff: सनियहो ऽनिय-
हश्च संदेशो SUÇR. 1, 24, 11. 2, 353, 10. — 3) Grenze H. an. MED. — 4)
N. Viṣṇu's oder Kṛṣṇa's ÇKDr. WILS. प्रग्रहो नियहो व्याघ्रानैक-
शृङ्गा गदाग्रजः। इति तस्य सच्छलनाम ÇKDr. Eben so unter den Namen
von Çiva MBH. 13, 1179. Hat hier offenbar die Bed. Züchtigung. — Vgl.
डुर्नियहः.

नियहण (wie eben) 1) adj. dämpfend: पवन° SUÇR. 1, 155, 16. — 2)
n. Bewältigung, Unterdrückung: रोग° SUÇR. 1, 198, 2. वाष्प° R. 6, 99,
48. Züchtigung MBH. 3, 12577. साधुसंग्रहणाच्चैव पापनियहणात्तथा 15, 230.

नियहीतव्य (wie eben) adj. zu züchtigen: वारं वारं मयैतस्यापराधः
सोढः। इदानीं नियहीतव्यः HIT. 67, 13. KULL. zu M. 8, 317.

नियार्थ (von ग्रह् mit नि) m. das Niederdrücken: सपत्नानिन्दो मे नि-
ग्रार्थेणाधरौ श्रकः VS. 17, 63. 64. उद्भावनियमौ च चक्षुःसि सुगुह्यमननिपा-
तनयोः (das Herabsenkenlassen) P. 3, 3, 36. Vārtt. Als Beispiel wird die
Stelle aus VS. 17, 64 aufgeführt; vgl. P. 8, 2, 32, Vārtt. das Hinunter-
drücken, N. des Spruches, mit welchem die Soma-Pflanzen in die
Presse gelegt werden, ÇAT. BR. 3, 9, 4, 19. 20. KĀTJ. ÇR. 9, 4, 20. 5, 6.

नियार्य (wie eben) adj. ०भ्या घ्रापः heisst das Wasser, in welchem
die Soma-Pflanzen befeuchtet werden, ehe sie unter die Presse kom-
men, VS. 6, 30. KĀTJ. ÇR. 9, 4, 7. 12. 15. ÇAT. BR. 3, 9, 3, 30. 4, 25. 11, 5, 9, 6.

नियार्ह (von ग्रह् mit नि) m. Strafe, Züchtigung (bei einer Verwün-
schung) P. 3, 3, 45. नियार्हस्ते भूयात् möge die Strafe über dich kom-
men Sch. Einfach Züchtigung: नियार्हो वो ऽर्धवानरेः BHĀT. 7, 43.

नियार्य (wie eben) adj. niederzuhalten, zu züchtigen, zu strafen MBH.
1, 4581. 2, 651. 12, 713. 859. HARIV. 4219. R. 2, 78, 4 (GORR. 77, 3). 3, 45,
7. 4, 17, 9. KATHĀS. 23, 22. PRAB. 99, 18.

निर्व (von कृन् mit नि) adj. so hoch wie breit P. 3, 3, 87. = विष्वक्सम

AK. 3, 3, 36. निघा वृत्ताः P., Sch.; daher bei WILS. m. Baum. Nach VJUTP.
169 m. Sünde; vgl. अघ.

निघाट Vocabel, dann (richtiger pl.) Glossarium H. 258, Randgl. so
heisst in den Unterschriften der Kapitel häufig die Sammlung vedi-
scher Wörter, welche im NIRUKTA erläutert wird. धन्वत्तरि° (s. u. धन्व-
त्तरि), राज° COLEBR. Misc. Ess. II, 20. एकातर°, मात्का°, °मात्का Verz.
d. B. H. No. 911. — Vgl. निघाटु, निर्घाट.

निघाटु wohl nur falsche Form für निघाट, निघाटु COLEBR. Misc. Ess.
I, 25. II, 20. वृक्षनिघाटु ebend.

निघाटिका f. ein best. Knollengewächs, = गुल्मचक्रन्द RĪGĀN. im ÇKDr.

निघाटु UGÉVAL. zu UṆĀDIS. 1, 38. pl. Bez. des vedischen Glossariums;
s. ROTH, NIR. Einl. XII. LALIT. bei BURN. Intr. 132. m. sg. Glossar überh.
H. 258. Verz. d. B. H. No. 941 am Ende. 979. धान्वत्तरियो निघाटुः Verz.
d. Oxf. H. No. 431. धनंजय° 162, b.

निघाटुक = निघाट ROTH, NIR. Einl. XII.

निघर्ष (von घर्ष् mit नि) m. das Reiben: तरुशाखात्तनिघर्षतो ऽनलः
KIR. 2, 51. das Zerreiben, Zermalmen SPR. 341.

निघर्षण (wie eben) n. das Reiben: यथा हि कनकं शुद्धं तापच्छेदनि-
घर्षणैः। परीक्षेत MBH. 12, 12357. — Vgl. निर्घर्षण.

निघर्त्त (von घृत् mit नि) m. das Essen P. 3, 3, 60. AK. 2, 9, 56. H. 423.

निघात (von कृन् mit नि) m. 1) Schlag: ज्यानिघातकठिनाङ्गुलि RAGH.
11, 78. मदनशरनिघातैः RT. 6, 29 in HARB. Anth. 67. — 2) Tonsenkung
AV. PRĀT. 3, 64. P. 8, 1, 55, Vārtt. 2. Schol. zu P. 6, 1, 495. 8, 1, 37. 72.
— निघातम् absol. s. u. कृन् mit नि.

निघाति (wie eben) f. ein eiserner Hammer(?) UGÉVAL. zu UṆĀDIS. 4, 124.

निघातिन् (wie eben) adj. niederhauend, niederstreckend, vernichtend:
मधु° Bein. Viṣṇu's HARIV. 7026. महामुर° MBH. 7, 2910. शरैरिनि-
घातिभिः 3, 11715. 14, 2209. अस्त्रैस्त्रनिघातिभिः ARĀ. 7, 26.

निर्वृक्ष (von घर्ष् mit नि) UṆĀDIS. 1, 153. adj. etwa aufgerieben, geschun-
den: अणुभिश्च मरुद्भिश्च। निघर्षैरसमायुतैः। कालैर्हरित्वमापन्नैः। इन्द्राया-
हि सक्त्रयुक् TAITT. ĀR. 1, 12, 2. 3. = कृस्व klein, unansehnlich NAIGH.
3, 2. m. = खुरमारजनम् UGÉVAL. zu UṆĀDIS. Huf UṆĀDIK. im ÇKDr. Wind;
Esel oder Maulthier (खर); Eber; Weg UṆĀDIV. im SĀṆKSHIPTAS. ÇKDr.

निघ्न (von कृन् mit नि) 1) adj. a) abhängig AK. 3, 1, 16. TRIK. 3, 3, 19.
H. 356. HALĀJ. 2, 186. निघ्नस्य मे भर्तृनिदेशैराह्यं देवि तमस्व RAGH. 14, 58.
शर्म यच्च परनिघ्नमत्यजस्तत्स्वनिघ्नमभिकाङ्क्षे भृशम् PK. 5, 104. इति विशेष्य-
निघ्नवर्गः vom Nomen substantivum abhängig, an ihm hängend so v. a.
Adjectiv TRIK. 3, 1 in der Unterschr. — b) nach einem Zahlwort mul-
tiplicirt mit SŌRJAS. 3, 29. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Anaraṇja
und Vaters des Anamitra HARIV. 818. fg. MATSJA-P. in VP. 384, N. ei-
nes Sohnes des Anamitra HARIV. 2042. VP. 425.

निघ्नक adj. = निघ्न abhängig MED. k. 83.

निघ्नक्र (1. नि + च°) m. N. pr. eines Fürsten VP. 461. LIA. I, Anh.
xxvi.

निचङ्कुणा s. u. निचुङ्कुणा.

निचन्द्र (1. नि + च°) m. N. pr. eines Dānava MBH. 1, 2534. 2661.
HARIV. 201.

निचमन (von चम् mit नि) n. das Einschlürfen NIR. 5, 17. 18.